



**EIROPAS SAVIENĪBAS
PADOME**

**Briselē, 2007. gada 6. decembrī
(OR. en)**

**16096/1/07
REV 1**

**RECH 422
EDUC 222
COMPET 426**

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Sekretariāts

Iepr. dok. Nr. 15007/07 RECH 358 EDUC 212 COMPET 378

Temats: Padomes Rezolūcija par universitāšu modernizāciju, lai veicinātu Eiropas konkurētspēju pasaules zināšanu ekonomikā
– Padomes rezolūcijas pieņemšana

Pielikumā pievienots Padomes rezolūcijas teksts, ko Konkurētspējas padome pieņēmusi 2007. gada 23. novembrī.

**PADOMES REZOLŪCIJA
(2007. gada 23. novembris)**

**par universitāšu modernizāciju, lai veicinātu Eiropas konkurētspēju pasaules zināšanu
ekonomikā
(2007/C XXX/GG.)**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ATGĀDINOT par jautājuma politisko kontekstu, kā izklāstīts rezolūcijas pielikumā:

VĒLREIZ APSTIPRINA:

1. ka ir jāveic Eiropas universitāšu modernizācija, pievēršoties to saistītajiem uzdevumiem izglītībā, pētniecībā un jauninājumos; tā ir būtisks elements, Eiropai tiecoties izveidot uz zināšanām balstītu sabiedrību un ekonomiku un uzlabot tās konkurētspēju;
2. ka ir svarīgi palielināt mūžizglītības iespējas, uzlabot augstākās izglītības pieejamību "netradicionālajiem" un pieaugušajiem studentiem un veicināt universitāšu darbības, kas saistītas ar mūžizglītību;
3. cik svarīgi ir radīt labākas iespējas sievietēm veidot karjeru zinātnē;
4. principu, ka studentu mobilitātei vajadzētu būt pieejamai visiem motivētiem un talantīgiem studentiem neatkarīgi no to sociālās vai ekonomiskās izcelsmes, un atgādina, ka jāpalielina ne vien studentu mobilitāte, bet arī pētnieku, skolotāju un cita universitāšu personāla mobilitāte;
5. ka universitātēm nepieciešama pietiekama autonomija, labāka pārvaldība un atbildība par to struktūrām, lai tās atbilstu jaunajām sabiedrības prasībām un spētu palielināt un dažādot valsts un privātā finansējuma avotus, lai samazinātu finansējuma atšķirības salīdzinājumā ar Eiropas Savienības galvenajiem konkurentiem;

6. cik svarīga ir kvalitātes sertifikācija, kas ir spēcīgs dzinulis pārmaiņām augstākajā izglītībā;
7. universitāšu lomu, ko tās veic ar izglītību, pētniecību un jauninājumiem, nododot zināšanas ekonomikai un sabiedrībai, kas ir galvenie Eiropas konkurētspējas veidotāji, un to, ka akadēmiskajai videi un uzņēmēju aprindām ir jāsadarbojas ciešāk;

ATZĪST:

1. ka nepieciešama saskaņotība, no vienas puses, strādājot pie Eiropas Augstākās izglītības telpas, un no otras puses – pie Eiropas Pētniecības telpas;
2. ka, ņemot vērā globalizācijas uzliktos pārbaudījumus, Eiropas Augstākās izglītības telpai un Eiropas Pētniecības telpai jābūt pilnībā atvērtām pasaulei un ka Eiropas universitātēm jātiecas kļūt konkurētspējīgām pasaules mērogā;
3. ka nepieciešams paātrināt universitāšu reformu, ne tikai lai veicinātu progresu visā augstākās izglītības sistēmā, bet arī lai sekmētu tādu Eiropas augstākās izglītības iestāžu veidošanos un nostiprināšanos, kuras spēj demonstrēt izcilību starptautiskā mērogā;
4. ka ir jāpalielina studentu, pētnieku, skolotāju un cita universitāšu personāla mobilitāte, vienlaikus atzīstot, cik svarīgi ir paplašināt to personu plašu sociālo pārstāvību, kuras iesaistās šādā mobilitātē;
5. ka augošas mūžizglītības iespējas, labāk pieejama augstākā izglītība visiem, tostarp "netradicionālajiem" studentiem, un uzlabota nodarbinātība ir būtiskākie augstākās izglītības politikas mērķi gan Eiropas, gan valstu mērogā;

AICINA DALĪBVALSTIS:

1. veicināt izcilību augstākajā izglītībā un pētniecībā, veidojot tādas iestādes un tīklus, kuri ir spējīgi konkurēt starptautiskā mērogā un veicināt labāko talantu piesaisti Eiropai, kā arī nodrošināt šādām iestādēm autonomiju, kas pilnībā ļautu izmantot to potenciālu;
2. sekmēt augstākās izglītības iestāžu darbību starptautiskā mērogā, sekmējot starptautiski, neatkarīgi veiktu universitāšu izvērtēšanu, sekmējot mobilitāti, veicinot kopīgu un dubultu diplomu piešķiršanu un atvieglojot studiju kvalifikāciju un posmu atzīšanu;
3. veikt nepieciešamos pasākumus, lai modernizētu augstākās izglītības iestādes, tām piešķirot autonomiju un lielāku atbildību, lai ļautu tām:
 - uzlabot pārvaldības metodes,
 - attīstīt to novatoriskās spējas un
 - stiprināt to spējas modernizēt mācību programmas, lai efektīvāk atbilstu darba tirgus un studentu vajadzībām,un palielināt augstākās izglītības pieejamību, tādējādi pildot ekonomikas un tehnoloģiju konkurētspējas prasības un plašākus sabiedrības mērķus;
4. veicināt augstākās izglītības iestāžu devumu jauninājumiem, izaugsmei un nodarbinātībai, kā arī sociālajai un kultūras dzīvei, mudinot tās veidot un stiprināt partnerības ar citiem dalībniekiem, piemēram, privāto sektoru, pētniecības iestādēm, reģionālajām un vietējām iestādēm un pilsonisko sabiedrību;
5. īstenot konkrētas ierosmes, lai mudinātu augstākās izglītības iestādes kļūt pieejamākām "netradicionālajiem" studentiem un pieaugušiem studentiem un pilnveidot to lomu mūžizglītībā, vajadzības gadījumā dažādojot terciāro izglītības sistēmu;
6. veidot studentiem un jaunajiem pētniekiem labāku mācīšanās un pētniecības vidi, stiprinot projektu veida mācīšanos un studentu agrīnu iesaistīšanos pētniecībā, jo īpaši zinātnes un tehnoloģijas jomā;

7. veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka studentu un pētnieku atbalsta sistēmas veicina plašāko iespējamo un līdztiesīgāko piedalīšanos mobilitātes shēmās, piemēram, uzlabot augstākās izglītības pieejamību visiem motivētajiem un talantīgajiem studentiem un pētniekiem, arī tiem, kam ir īpašas vajadzības, neatkarīgi no dzimuma, ienākumiem, sociālās vai valodas izcelsmes, un paplašināt augstākās izglītības sociālo aspektu, sniedzot ES studentiem un pētniekiem labāku atbalstu un informāciju par studijām, mobilitāti un karjeras iespējām, lai visiem nodrošinātu iespējami labākās apmācību iespējas. Viens no šādiem pasākumiem varētu būt palīdzēt pārraudzīt augstākās izglītības sociālo aspektu, lai šajā jautājumā būtu pieejami starptautiski salīdzināmi dati;
8. uzlabot Eiropas augstākās izglītības sistēmu pievilcīgumu, mudinot iestādes pilnībā izmantot sadarbības un mobilitātes iespējas, proti, tās, ko piedāvā *Erasmus Mundus* programma, tādējādi veicinot akadēmisko izcilību pasaules mērogā;
9. izmantot struktūrfondus augstākās izglītības modernizēšanai;

MUDINA KOMISIJU atbalstīt dalībvalstis attiecībā uz modernizācijas plāniem, jo īpaši, lai:

1. apspriežoties ar iesaistītiem augstākās izglītības un pētniecības dalībniekiem, kā arī valstu iestādēm, noteiktu iespējamus pasākumus, lai risinātu izaicinājumus un novērstu šķēršļus, ar kuriem saskaras universitātes Eiropas Savienībā, īstenojot modernizāciju un sniedzot pilnvērtīgu ieguldījumu Lisabonas darba kārtības mērķu sasniegšanā;
2. veicinātu savstarpējas mācības saistībā ar Lisabonas programmu, jo īpaši saskaņā ar programmu "Izglītība un apmācība 2010" un kā turpinājumu Zaļajai grāmatai par EPT, kā arī veicinot partnerības starp universitātēm un rūpniecību/ privāto sektoru;

3. noteiktu iespējamus pasākumus, lai mazinātu šķēršļus studentu, skolotāju un pētnieku mobilitātei Eiropā, un jo īpaši savstarpējai kredītpunktu un diplomu atzīšanai, un veicināt paraugprakses apmaiņu šajā sakarībā;
4. sadarbībā ar valstu programmu struktūrām uzraudzīt:
- *ERASMUS* studentu sociālo izcelsmi,
 - *ERASMUS* devumu modernizācijā,
 - *ERASMUS MUNDUS* ieguldījumu Eiropas Savienības universitāšu pievilcīguma vairošanā,
- ziņot dalībvalstīm par konstatēto līdz 2008. gada vidum.
-

Politiskais konteksts

- 1) Kopienas darbība izglītības un apmācības jomā pamatojas uz Līguma 149. un 150. pantu.
- 2) Eiropadome 2000. martā Lisabonā un 2002. martā Barselonā vienojās noteikt stratēģisku mērķi, ka Eiropas Savienībai līdz 2010. gadam jāklūst par konkurētspējīgāko un dinamiskāko ekonomiku, kas balstās uz zināšanām, ka līdz 2010. gadam Eiropas Savienības izglītības un apmācību sistēmām jāklūst par pasaules mēroga kvalitātes standartu un ka jāizveido Eiropas Pētniecības un jauninājumu telpa.
- 3) Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu pārstāvju Rezolūcijā par Eiropas intelektuālā potenciāla mobilizāciju: nodrošināt augstākajai izglītībai iespēju pilnā mērā sekmēt Lisabonas stratēģijas īstenojumu ¹ uzsvērts, cik svarīgas ir reformas augstākajā izglītībā.
- 4) Eiropas valstu un valdību vadītāji neoficiālā Eiropas samitā Hemptonkortā (Apvienotajā Karalistē) 2005. gada oktobrī un Eiropadome 2007. gada martā uzsvēra, cik svarīga Eiropas Savienības konkurētspējai ir zināšanu triāde: izglītība, pētniecība un jauninājumi. Tie aicināja Komisiju noteikt konkrētas darbības, kas balstītos uz Komisijas paziņojumiem "Universitāšu loma zināšanu Eiropā" ² un "Mobilizēt Eiropas intelektuālo potenciālu: nodrošināt universitātēm iespēju pilnā mērā sekmēt Lisabonas stratēģijas īstenojumu" ³.

¹ OV C 292, 24.11.2005., 1.lpp.

² COM(2003) 58 galīgā redakcija.

³ COM(2005) 152 galīgā redakcija.

- 5) Komisijas 2006. gada maija paziņojumā "Īstenojot universitāšu modernizācijas programmu: izglītība, pētniecība un jauninājumi"⁴ norādītas deviņas jomas, kurās būtu jāveic darbības, lai palīdzētu universitātēm kļūt modernākām. Eiropadome 2006. gada jūnijā aicināja veikt turpmākus pasākumus saskaņā ar Komisijas paziņojumu un mudināja dalībvalstis veicināt izcilību un paātrināt augstākās izglītības jomas modernizēšanu, pārstrukturēšanu un jauninājumus šajā jomā, lai pilnā mērā izmantotu tās potenciālu un liktu pamatus Eiropas virzībai uz lielāku izaugsmi un vairāk darbavietām.
- 6) Komisijas 2007. gada aprīļa Zaļā grāmata "Eiropas Pētniecības telpa: jaunas perspektīvas" bija pamats plašām apspriedēm ar iesaistītajiem dalībniekiem un iestāžu un sabiedrības debatēm. Tajā uzsvērts, ka, veicinot izcilību, nepieciešams stiprināt universitāšu un pētniecības iestāžu lomu.
- 7) *Aho* grupas Ziņojumā par novatoriskas Eiropas izveidi aicināts saistībā ar jauninājumiem stiprināt mijiedarbību starp universitātēm un citiem iesaistītajiem dalībniekiem.
- 8) Īstenojot starpvaldību Boloņas procesu, kurā piedalās 46 valstis, ir sasniegts progress, darot Eiropas augstāko izglītību konkurētspējīgāku starptautiskā mērogā un reformējot vairākus augstākās izglītības aspektus, tostarp ir veikti pasākumi mobilitātes veicināšanai un Eiropas iedzīvotāju nodarbinātības sekmēšanai, izmantojot Eiropas Augstākās izglītības telpu.
- 9) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma (2006. gada 15. novembris), ar ko izveido rīcības programmu mūžizglītības jomā 2007.-2013. gadam⁵, pamatā ir priekšnoteikums, ka augsti izglītota sabiedrība ir galvenais augstāku izaugsmes un nodarbinātības rādītāju faktors un ka izglītība un apmācība ir būtiskas prioritātes, lai Eiropas Savienība sasniegtu Lisabonas mērķus.

⁴ COM(2006) 208 galīgā redakcija.

⁵ Lēmums Nr. 1720/2006/EK (OV L 327, 24.11.2006., 45. lpp.).

- 10) Ar *Erasmus* programmu Mūžizglītības programmā tiecas sasniegt divējādu mērķi: atbalstīt Eiropas Augstākās izglītības telpu un pastiprināt augstākās izglītības un augstākās profesionālās izglītības ieguldījumu jauninājumu procesā, un šim nolūkam jo īpaši atbalstīt plaša mēroga universitāšu personāla un studentu mobilitāti, kā arī daudzpusējus projektus un sadarbības tīklus, kas koncentrējas uz jauninājumiem, eksperimentiem, jaunu konceptu un kompetenču veidošanu un augstākās izglītības iestāžu modernizēšanu Eiropā.
- 11) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā (2006. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienas Septīto pamatprogrammu pētniecībai, tehnoloģiju attīstībai un demonstrējumu pasākumiem (2007. līdz 2013. gads), kurš bija īpašās programmas "Idejas" un Eiropas Pētniecības padomes pamatā, sniedz jaunus būtiskus instrumentus, kas ietekmē pētniecības darbības Eiropas universitātēs.
- 12) Komisija 2006. gada novembrī iesniedza priekšlikumu ⁶ izveidot Eiropas Tehnoloģiju institūtu, lai veicinātu integrētus jauninājumus, pētniecību un augstākās izglītības darbības, un Konkurētspējas padome 2007. gada 25. jūnija sanāksmē panāca vispārēju vienošanos par šo priekšlikumu.
- 13) Komisijas ierosina atjaunot *Erasmus Mundus* programmu 2009.–2013. gadam ar mērķi uzlabot augstākās izglītības kvalitāti un veicināt kultūru savstarpēju izpratni, tādējādi veicinot Eiropas augstākās izglītības pievilcīgumu un akadēmisko izcilību, tam izmantojot novatorisku un plašu sadarbību ar trešām valstīm.
- 14) Komisijas komentāros valstu un valdību vadītāju sanāksmei (Lisabonā 18. un 19. oktobrī) "Eiropas ieinteresētība gūt panākumus globalizētā laikmetā", jo īpaši sadaļā "Vairāk pētniecības un attīstības un jauninājumu", uzsvērts, cik svarīga ir augstākās izglītības modernizēšana saistībā ar Lisabonas stratēģijas ārējo aspektu.

⁶ COM(2006) 604 galīgā redakcija/2.